

Nieuwe CAO Bedrijfstoneigen Regelingen

Bijdrage arbeidskosten onderaannemers

Na een lang voorbereidingstraject werd in december 2017 de nieuwe Collectieve Arbeidsovereenkomst Bedrijfstoneigen Regelingen 2018-2022 voor de Bitumineuze en Kunststof Dakbedekkingsbedrijven (CAO BTER BIKUDAK) algemeen verbindend verklaard door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Meest opvallende wijziging in deze CAO is een nieuwe premie voor het Sociaal Fonds BIKUDAK, de bijdrage over de gefactureerde arbeidskosten voor onderaannemers. In een reeks paritaire voorlichtingsbijeenkomsten voor BIKUDAK werkgevers, werden in maart 2018 alle ins en outs van deze nieuwe heffing toegelicht.

De bijeenkomsten werden afgetrapt door de werkgeversvertegenwoordigers bij CAO-partijen. Omdat het paritaire bijeenkomsten betrof, waren alle BIKUDAK-werkgevers uitgenodigd.

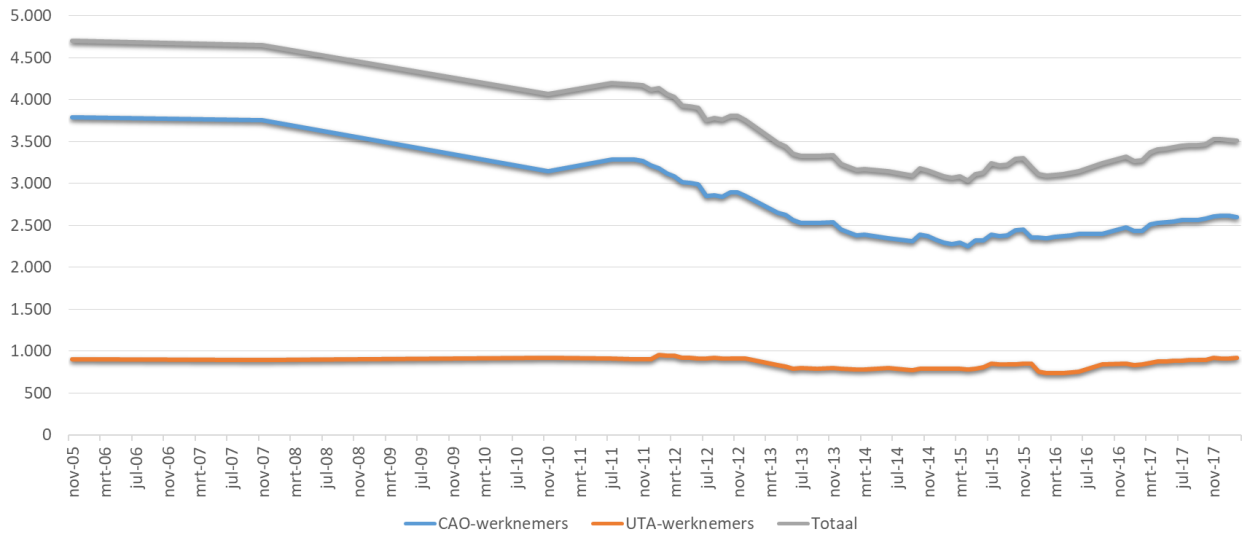
Waarom?

In de ruim afgelopen tien jaar – en met name tijdens de economische crisis - is het aantal dakdekkers onder de CAO BIKUDAK fors gedaald. En hoewel het aantal dakdekkers met een dienstverband de laatste jaren weer is gegroeid, is er nog steeds ongeveer een derde minder dakdekkers werkzaam onder de CAO dan in 2007. Tijdens zowel de economische crisis, maar ook daarna is een duidelijke verschuiving zichtbaar van het dienstverband naar de status van zelfstandige zonder personeel (ZZP).

Veel ZZP'ers in de platte dakensector hebben een vakopleiding gevolgd bij TECTUM. Hoewel ook werkgevers hiervoor een directe bijdrage betalen, worden de vakopleidingen aanzienlijk gesubsidieerd door het Sociaal Fonds BIKUDAK. Van oudsher betalen werkgevers (3,12%) en werknemers (1,27%) hiervoor een premie. Waar tijdens de economische crisis veel werknemers noodgedwongen het werknemerschap verrielden voor het ZZP-schap, is de laatste tijd de ontwikkeling te zien dat vooral jongere werknemers ervoor kiezen ZZP'er te worden, soms zelfs al kort na het behalen van het diploma vakopleiding bij TECTUM. Tegenover de investeringen van de bedrijfstak in de vakopleidingen staan dus steeds minder premie-inkomsten. De financiering van opleiding, scholing en inspanningen op het gebied van veilig en gezond werken en arbeidsomstandigheden komt daardoor steeds meer in het geding. Dat vormt ook een bedreiging voor het imago van de branche.

CAO-partijen willen de voorzieningen in stand houden en zien het arbeidsbestand van vast personeel en flexkrachten als één geheel. Daarom hebben partijen besloten tot de invoering van een bijdrage over de gefactureerde arbeidskosten van onderaannemers.

Werknemers BIKUDAK 2005 - 2018

Plaatje: ontwikkeling aantal dakdekkers onder de CAO.

De bijdrage

De hoogte van de bijdrage is vastgesteld op 2,22% over de gefactureerde arbeidskosten van onderaannemers. Dit bedrag is gebaseerd op de uitgaven die het Sociaal Fonds (SF BIKUDAK) doet aan opleiding, scholing en arbeidsomstandigheden. Deze maken ruim 70% uit van de totale uitgaven aan subsidies. Andere regelingen zijn niet toegankelijk voor onderaannemers. De premie is dan ook vooral gebaseerd op het gedeelte opleidingen en scholingen.

“Waarom hebben CAO-partijen er niet voor gekozen om de bijdrage rechtstreeks te heffen bij onderaannemers?”, was een veel gestelde vraag tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten. Het antwoord luidt dat dit niet is toegestaan. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) had eerdere voorstellen hiertoe van CAO-partijen afgewezen. Het overgrote deel van de onderaannemers waarop de bijdrage betrekking heeft bestaat uit ZZP-ers. En omdat een ZZP-er geen werknemer of werkgever is, kan hij niet rechtstreeks worden gebonden door een CAO. Het ministerie heeft wel ingestemd met de indirecte bijdrage via werkgevers, zoals nu is afgesproken. De BIKUDAK-sector kent zo al jaren een zogenaamde vergewisbepaling in artikel 8B (scholing) van de CAO BIKUDAK. Hierin is bepaald dat iedere werkgever onder de CAO BIKUDAK zich ervan moet vergewissen dat alle onderaannemers die door hem worden ingezet eens in de drie jaar de (herhaal)cursus ‘Gezond en veilig werken op het dak’ (ook wel bekend onder de code C1) moet hebben gevolgd. De bijdrage over de gefactureerde arbeidskosten borduurt hierop voort.

Wat zijn nu die arbeidskosten? Het betreft de arbeidskosten zonder de kosten voor materialen, huur kraan, gaskosten en dergelijke. Voor zover de facturen door de onderaannemer niet gesplitst worden aangeleverd, zal de opdrachtgever hierover afspraken moeten maken met de onderaannemer. Kan een opdrachtgever bij een controle niet aantonen wat de daadwerkelijke arbeidskosten waren? Dan gaan CAO-partijen uit van het totaalbedrag van de factuur.

De CAO Bedrijfstakeigen Regelingen BIKUDAK, waar de nieuwe bijdrage deel van uitmaakt, is in december 2017 algemeen verbindend verklaard door het ministerie van SZW. CAO-partijen hebben kort daarop alvast een brief verzonden aan alle CAO-werkgevers om de regeling aan te kondigen. Om de werkgevers de gelegenheid te geven zich voor te bereiden op de nieuwe bijdrage, is de hoogte ervan voor het eerste kwartaal van 2018 vastgesteld op 0,00%. Vanaf 1 april 2018 is de bijdrage 2,22%. Bepalend is daarbij de factuurdatum. De bijdragen zullen voor het eerst na 1 juli 2018 worden geïncasseerd door APG, die zowel de incasso als handhaving en controle van de regeling verzorgt in opdracht van CAO-partijen.

CAO-partijen zullen voortaan jaarlijks bepalen wat de hoogte wordt van de bijdrage over de gefactureerde arbeidskosten van onderaannemers. Het is de bedoeling dat de premie over de loonsom van werknemers lager wordt. Bedrijven die veel gebruik maken van de inzet van onderaannemers, zullen uiteindelijk relatief meer gaan betalen. Voor bedrijven die vooral met eigen werknemers werken zal de totale premielast juist dalen.

Welke onderaannemers?

Voor welke onderaannemers is de bijdrage over de gefactureerde arbeidskosten van toepassing?

Voor wie?	
Onderaannemers met personeel	Onderaannemers zonder personeel
Bedrijven die niet onder een CAO vallen (relevante werkzaamheden)	ZZP'ers (relevante werkzaamheden)

Voor wie niet?	
Onderaannemers met personeel	Onderaannemers zonder personeel
Bedrijven onder CAO BIKUDAK	ZZP'ers die geen dakbedekkingswerkzaamheden uitvoeren
Dakdekkers onder andere CAO, bijvoorbeeld bij: <ul style="list-style-type: none"> - Installatiebedrijven - Aannemers - Hellende daken 	
Bedrijven die geen relevante werkzaamheden uitvoeren	

De bijdrage is ook niet van toepassing over de loonsom van uitzendkrachten en gedetacheerden.

Welke werkzaamheden?

Wel bijdrage	Geen bijdrage
Bitumineuze en kunststof dakbedekkingswerkzaamheden (Artikel 1B CAO BIKUDAK: werkzaamheden verrichten in de zin van of verband houdende met het aanbrengen, onderhouden (waaronder begrepen reinigen) of herstellen van dakbedekkingen van bitumen en/of kunststof materialen).	Bliksembeveiliging, afzuigen en blazen van grind, timmer- en loodgieterswerk, plaatsen van zonnepanelen, schilderwerk, dakbegroening e.a.
Ook: <ul style="list-style-type: none"> - Onderhoudswerkzaamheden - Sloopwerkzaamheden - Het leggen van isolatie - Fysiek en/of machinaal transport van dakbedekkingsmaterialen en materieel op het dak c.q. vanaf de begane grond naar het dak - Schoonmaken, corveeën en opruimen 	Gespecialiseerde bedrijven op dit vlak onder een andere CAO.
Leveren, plaatsen en zogenaamde inwerken of anderszins waterdicht aanbrengen van permanente veiligheidsvoorzieningen.	Gespecialiseerde bedrijven op het gebied van aanbrengen tijdelijke valbeveiliging.

Aanspraken

Tegenover de betaalde bijdragen hebben de werkgevers ook aanspraken op subsidie ten behoeve van de door hen ingezette onderaannemers. Deze aanspraken zijn scholing (BBL-opleiding), opleidingen (korte cursussen) en de dienstverlening van de arbovoorlichters van SBD (zoals ondersteuning bij het opstellen van een RI&E of een plan van aanpak). Voor de opleidingen geldt dat iedere onderaannemer (inclusief zijn eventuele werknemers) voor maximaal 2 cursusdagen per jaar subsidie kan krijgen. Net als bij werknemers is opsparen mogelijk, waarbij het dan gaat om maximaal 6 cursusdagen per drie jaar.

Onderaannemers kunnen zich voor de scholing en opleidingen rechtstreeks melden bij TECTUM, waarna wordt gecontroleerd of de werkgever voor wie de onderaannemer zegt te hebben gewerkt, heeft afgedragen aan SF BIKUDAK. Pas als dat zo is, kan de onderaannemer een cursus volgen. Een werkgever kan overigens ook zelf onderaannemers aanmelden. De subsidie wordt achteraf betaald aan degene die de factuur heeft voldaan. In alle gevallen geldt, dat éérst de cursus 'Gezond en veilig werken op het dak' (C1) moet zijn gevolgd, voordat er subsidie wordt betaald voor andere cursussen. Registratie vindt plaats via de DakSkillCard.

Handhaving, controle en incasso

Tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten heeft APG een toelichting gegeven op het incassoproces. APG heeft hierover al een brief gezonden aan alle CAO-werkgevers. APG zal hierover nog nadere informatie verstrekken.

CAO-partijen hebben APG gevraagd de handhaving en controle te verzorgen. In eerste instantie zal vooral controle plaatsvinden bij bedrijven die nauwelijks tot geen afdracht doen. Ook zullen er steekproefsgewijze controles plaatsvinden. Met de nieuwe reglementen werkingssfeer en naleving in de CAO BTER zijn CAO-partijen daartoe goed voorbereid.